

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 3ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1955

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜΟΓΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ὁ Πρόεδρος ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς συνεδρίας ἀγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Γεωργίου Κυριακοῦ εἰπὼν τὰ ἑξῆς :

Κύριοι Ἀκαδημαῖκοί,

Ἔχω νὰ ἐπιτελέσω θλιβερὸν καθῆκον.

Μετὰ βαθυτάτης λύπης ἀγγέλλω τὸν θάνατον τοῦ διαπρεποῦς ἡμῶν συναδέλφου, ἀκαδημαϊκοῦ, Γεωργίου Κυριακοῦ.

Ὁ Γεώργιος Κυριακὸς κατάγεται ἀπὸ παλαιὰν βυζαντινὴν οἰκογένειαν τῶν Κυριακῶν, ἣ ὁποία τῷ 1600 ἐγκατέλειψε τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐγκατεστάθη κατ' ἀρχὰς εἰς Καρύταιναν καὶ βραδύτερον, τῷ 1646, εἰς Καλάμας. Ἐκεῖ ὁ γεννάρχης πρωθιερεὺς Παπακυριάκης ἔκτισεν ἐκκλησίαν καὶ οἱ Κυριακοὶ ἀνεδείχθησαν ἐν τῇ κοινωσίᾳ καὶ διεκρίθησαν διὰ τὸν πατριωτισμὸν των.

Ὁ πάππος τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου μας, χιλίαρχος στρατηγὸς Θανασούλης Δ. Κυριακός, ἐπολέμησεν, ὡς ἀρχηγὸς τῶν στρατευμάτων τῶν Καλαμῶν, εἰς τὸ Βαλτέτσι, τὴν πολιορκίαν τῆς Τριπόλεως, τὴν Μεθώνην καὶ ἄλλαχοῦ ὑπεσιτήριξε δὲ τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ διὰ πολλῶν χρημάτων.

Τοιαύτης εὐγενοῦς οἰκογενείας ἀπόγονος ὑπῆρξεν ὁ Γεώργιος Κυριακός. Ἐγεννήθη τῷ 1863 ἐν Καλάμαις, ὅπου διήνυσεν τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του. Ἀπεφοίτησεν ἐκ τοῦ ἐκεῖ γυμνασίου τῷ 1880 μὲ τὸν βαθμὸν «ἄριστα». Ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ὅπου παρηκολούθησεν ἐπὶ ἐν ἔτος τὰ μαθήματα τοῦ Φιλολογικοῦ τμήματος καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐσπούδασεν ἐπὶ

διετίαν Χημείαν. Τῷ 1883 ἐπέτυχεν εἰς διαγωνισμόν τοῦ Κληροδοτήματος Κωνσταντίνου Ζάππα καὶ ἐστάλη εἰς Montpellier τῆς Γαλλίας διὰ νὰ σπουδάσῃ γεωργίαν εἰς τὴν διάσημον École Nationale d'Agriculture. Μετὰ τριετῆ φοίτησιν διεκρίθη εἰς τὰς ἑξετάσεις καὶ ἔλαβεν ἀργυροῦν μετάλλιον τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως. Ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων διωρίσθη ἀμέσως ὑποδιευθυντὴς εἰς τὴν τότε ἰδρυθεῖσαν Τριανταφυλλίδειον Γεωργικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν. Ἐκτοτε παρέμεινεν ὡς καθηγητὴς καὶ ὑποδιευθυντὴς Γεωργικῶν Σχολῶν καὶ Διευθυντὴς Γεωργικῶν Σταθμῶν μέχρι τοῦ ἔτους 1900.

Τῷ 1892 εἰργάσθη πρὸς καταπολέμησιν τῆς τότε ἀναφανείσης ἐν Θεσσαλίᾳ σοβαρᾶς μᾶστιγος τῶν ἀρουραίων καὶ τῶν ἀκριδῶν. Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῷ ἀπενεμήθη ὁ Ἀργυροῦς Σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος. Τῷ 1894 περιῆλθε πάσας τὰς ἀμπελουργικὰς περιφερείας τῆς χώρας πρὸς ὀργάνωσιν τῆς προστασίας τῶν ἀμπέλων ἀπὸ τὸν τότε ἐμφανισθέντα περονόσπορον. Τῷ 1897 διετίχθη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταβῆ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατεχομένην Θεσσαλίαν διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν πληθυσμὸν αὐτῆς. Ἡ Τουρκικὴ Στρατιωτικὴ Διοίκησις παρέσχε τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν καὶ ὁ Γεώργιος Κυριακὸς μετέβη εἰς Θεσσαλίαν καὶ ἐφρόντισε διὰ τὴν διανομὴν ἀλεύρου καὶ σπόρου εἰς τὸν Θεσσαλικὸν πληθυσμόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐδίδαξεν εἰς τὴν Βιομηχανικὴν Ἀκαδημίαν Ρουσοπούλου μέχρι τοῦ 1898, Ἀμπελουργίαν, Ἐλαιουργίαν καὶ Σηροτροφίαν.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1900 παρητήθη τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ ἠσχολήθη μὲ τὴν ἴδρυσιν καὶ διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου Οἰνοποιίας καὶ Οἰνοπνευματοποιίας τῆς τότε Ἐταιρείας Γεωργικῆς Βιομηχανίας. Τῷ 1903 μετέβη εἰς Προῦσαν ἀπὸ ὅπου μετέφερεν ἐλεγκτὰς φυλὰς μεταξοσκωλήκων. Τῷ 1905 μετέσχε τῆς ὀργανώσεως τῆς προνομιούχου Ἐταιρείας τῆς Σταφίδος παρὰ τῇ ὁποίᾳ παρέμεινεν, ἀρχικῶς μὲν ὡς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς, ἀκολούθως δὲ ὡς συνδιευθυντὴς καὶ σύμβουλος, μέχρι τῆς λήξεως τοῦ προνομίου αὐτῆς καὶ μεταγενεστέρως μέχρι τοῦ 1933. Ἐκτοτε ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ ἐπεδόθη εἰς ἐπιστημονικὰς μελέτας.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1927 ὁ Γεώργιος Κυριακὸς ἐξελέγη πρόεδρος μέλος τῆς Ἀκαδημίας. Χαρακτηριστικὸν τῆς μετριοφροσύνης τοῦ ἀνδρὸς εἶναι φράσις περιλαμβανομένη εἰς τὸ εὐχαριστήριον γράμμα, τὸ ὁποῖον ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸν Νοέμβριον τοῦ 1927. Γράφει μεταξὺ ἄλλων: «Ἐχων συνείδησιν τῶν πενιχρῶν μου ἐφοδίων, ὑπολαμβάνω τὴν τιμητικὴν ταύτην διάκρισιν ὡς ἐκδήλωσιν τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὀσημέραι ἀύξανομένης σημασίας τῶν ἀγρονομικῶν ἐπιστημῶν, ὧν τυγχάνω εἰς τῶν πρεσβυτέρων ἐκπροσώπων».

Ἄλλὰ τὰ ἐφόδια τοῦ Γεωργίου Κυριακοῦ δὲν ἦσαν πενιχρά. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1933 ἡ Ἀκαδημία ἀπεφάσισε τὴν πλήρωσιν μιᾶς ἔδρας τῶν Ἐφηρμοσμένων Θετικῶν Ἐπιστημῶν. Ἄν καὶ ἡ προκήρυξις περιελάμβανε τοὺς πολλοὺς κλάδους τῶν Ἐφηρμοσμένων Θετικῶν Ἐπιστημῶν, ἡ Ἀκαδημία εἶχε νὰ κρίνῃ μόνον ἓνα ἐπιστήμονα, τὸν Γεώργιον Κυριακόν, ὁ ὁποῖος καὶ ἐξελέγη μὲ μεγάλην πλειοψηφίαν ἀκαδημαϊκός. Ἡ κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τοὺς συναδέλφους κ. Ἰ. Πολίτην, Κ. Βένιν καὶ Μ. Γερουλάνον ἔγραφε διὰ τὸν Γεώργιον Κυριακόν μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς:

«... Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι ὁ ὑποψήφιος οὗτος ἐπιδείξας ζῆλον θεορμόν ἐν τῇ σπουδῇ τῆς ἐπιστήμης, δημοσιεύσας μελέτας λίαν ὠφελίμους, παρὰ τῶν σπουδαίας ὑπηρεσίας ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας, ἀόκνως ἐργασθεὶς ἐν αὐτῷ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Γεωργικῶν Βιομηχανιῶν, λαβὼν ἐνεργὸν μέρος εἰς ἔργα κοινῆς ὠφελείας, τέλος δὲ διὰ τῆς εὐεργετικῆς δράσεώς του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ κατέδειξεν ὅτι εἶναι ἄξιος, ὅπως καταλάβῃ τακτικὴν ἐν αὐτῇ ἔδραν.»

Ὁ Γεώργιος Κυριακὸς διετέλεσεν Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1936 μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1941. Μεγάλαι ἦσαν αἱ ἐπιτυχίαι του ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας. Ἐφρόντισε διὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τοῦ σίτου, διὰ τὰ δάση, τὴν κτηνοτροφίαν, διὰ τὴν παραχώρησιν γαιῶν εἰς ἀκτήμονας γεωργοὺς καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους τομεῖς τῆς Γεωργίας. Εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἀκαδημίας ὑπάρχει φυλλάδιον ἐκ 18 σελίδων ὅπου οἱ συνεργάται τοῦ Γεωργίου Κυριακοῦ ἐκθέτουν λεπτομερῶς τὴν εὐεργετικὴν δράσίν του ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ὁ ἀείμνηστος συνάδελφός μας δὲν ἦτο πολιτικὸς ἀνῆρ. Ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ὡς ἀγνὸς Ἕλλην διὰ νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα.

Ἐνθυμούμεθα ὅλοι τὸν προῶν, μειλίχιον, φιλόφρονα καὶ εὐπροσῆγορον ἄνδρα.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν θὰ τιμᾷ ἔσαεὶ τὴν μνήμην τοῦ Γεωργίου Κυριακοῦ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ. — Sur la variation de l'éclat du zénith pendant l'éclipse totale du Soleil du 25 février 1952, par C. J. Macris.*

Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Βασ. Αἰγινήτου.

Au cours de l'éclipse totale du Soleil du 25 février 1952, à Khartoum (Sudan), j'ai cherché à préciser expérimentalement la variation de la bril-

* ΚΩΝΣΤ. Ι. ΜΑΚΡΙΣ, Περὶ τῆς μεταβολῆς τῆς λαμπρότητος, τοῦ Ζενιθ κατὰ τὴν ὀλικὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου τῆς 25 Φεβρουαρίου 1952.